

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Feloldó szerkesztők háborús idején a szerkesztői feladatokra: DR. KÖR PÁL

Szerkesztő: Dr. Kőr Pál
Szerkesztőség: Széchenyi tér 2. Telefon: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEK:
Égész évre 4 korona, Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 korona, Egy hónapra 1 kor. 20

Czartorijszki győzelmünk

Oroszok sietősen visszavonultak

Budapest, nov. 15.

Orosz hadszíntér:

Czartorijszki melletti harcok tegnap teljesen sikerre vezettek. Megvert ellenfelet a Styr környékéből folyón át visszavetettük. Ellen-ség sietős visszavonulásban összes elvesztett helységeket felgyújtotta. Ezzel a Czartorijszki körül vívott négy heti szivós és dicső harcok éppúgy oroszok eredeti állásukba való visszatéréséhez vezettek, mit az annak idején orosz csapatok részéről alnyira reményteljesen indított átörési kísérletek a Strypa-menti Szenikowcénél. Tegnap be-jelentett zsákmány gyarapodott. Egyébként nem történt jelentős ese-mény.

Berlin, november 15.

Nagyfőhadiszállás jelenti

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadserege Smogon vidékén oroszok-
nak egy részét a súlyos veszteségek között állásunk előtt össze-
omlott. Linsingen tábornak hadserege: Csatlakozólag a Podgacienél
az ellenséges vonásban történt betöréshez, német és osztrák-magyar
csapatok tegnap orosz hadállásokat a Styr nyugati partján egész
hírtudatunkban megtámadták. Oroszokat visszavetettük. Nyugati par-
tot megtisztítottuk tőlük.
Legfőbb hadvezetőség.

Nagy csata a Monte di San Michelén

Görzöt lövik az olaszok

Budapest, november 15.

Olasz hadszíntér:

Ellenség támadó tevékenysége az Isonzó arcvonalon tegnap talán a
zuhogó eső miatt láthatóan csökkent. Doberdói fensik szakaszon ellen-
ben hevesen tovább folyt a harc. Monte San Michele északi lejtőjén
olaszoknak ismét sikerült nehéz tűzérési tűz által ütött résen állá-
sunkba behatolni. Nagy ellenséges erőket, amelyek este ezen betörési
helytől északra támadást kezdtek, véresen visszavertük. Azután ellen-
támadásunk következett amellyel arcvonalunk elvesztett részét telje-
sen visszafoglaltuk és ellenségnek rendkívül súlyos veszteségeket
okoztunk. Olaszok Monte dei Sei Busi ellen intézett erős támadása
is összeomlott csakugy, mint valamennyi korábbi támadás. Görz bom-
bázásával olaszok eddig 58 polgárembert megöltek, 50-et megsebesítet-
tek és mintegy 300 házat és csaknem összes templomokat és kolos-
torokat súlyosan megrongálták. Egyik repülőrajunk Veronára újabb
számos bombát dobott.
Höfer.

Kövess elérte Prokupljét

Újabb 8500 szerb fogoly — Visszavertük a montenegróiakat

Délkeleti hadszíntér:

Budapest, nov. 15.

Összes hadseregeink üldözik ellenséget, amely csak egyes he-
lyeken fejt ki ellentállást. Visegrádi csoportunk montenegróiakat a
Limen túl visszavetette és elérte Sokolovicet, valamint az ettől ke-
letre emelkedő magaslatokat. Kövess hadsereg ismét 850 szerbet
ejtett foglyul és 2 géppuskát zsákmányolt. Topolica völgyében elértük
Prokupljét.
Höfer.

Berlin, nov. 15.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Balkán hadszíntér:

Üldözés mindenütt tovább halad. Tegnap összesen 8500 hadifog-
lyot és 12 ágyut szállítottak be, köztük a bolgár csapatok mintegy
6000 embert és 6 ágyut.
Legfőbb hadvezetőség.

Mire készül Románia?

Budapest, nov. 15.

Székfából jelentik: Magyarországból Románián keresztül érke-
zett személyiségek elmondták, hogy a magyar román határon lövés-
árkokat és védműveket építenek a Predeal-Sinaja vonalon. Az utasok-
nak tilos kimenni a folyosóra, az ablakokat lefüggönyözik az utvona-
lon. Az állapotok nagyon hasonlítanak a múlt év tavaszán Olaszor-
szágban tapasztaltakhoz.

Czartorijszki melletti betörünk az oroszok állásaiba

1500 orosz fogoly, 4 géppuska

— nov. 14.

Orosz hadszíntér:

A Czartorijszki melletti északnyugatra
levő ellenséges állásba betörünk
és 1500 oroszot fogtunk el és 4
géppuskát zsákmányoltunk, Rafa-
lokatól nyugatra orosz támadáso-
kat visszavertünk. Különben Sa-
pancivnál lefolyt kézigépnát har-
cokon kívül a gyalogsági tevé-
kenység az egész harc vonalon
szünetelt.

Höfer.

Az olaszok összelövik Görzöt

Repülőink bombázták Veronát

— nov. 14.

Olasz hadszíntér:

Már az új csata kezdetekor el-
mondották az olasz hadifoglyok,
hogy Görz városát, ha nem sike-
rül elfoglalni, össze fogják lövöl-
dözni az olaszok. Tényleg, már a
nagy harcok első napjaiban, szá-
mos lövedék hullott a városba.
Tegnap az ellenség nehéz tűzér-
sége, a megvívhatatlan hídfőn ke-
resztül, hevesen bombázta Görzöt.
Ezalatt az olaszok eredménytelen
támadásai főképpen a doberdói
fensik északi része ellen irányul-
tak.

A Monte San Michelétől észak-
keletre arcvonalunk egy része át-
menetileg az ellenség kezére ke-
rült. Este ellentámadással teljesen
visszafoglaltuk. Az olaszok vala-
mennyi többi előretörését véresen
visszavertük.

A Monte dei sei Busitól délre
fekvő szakasz előtt, valamint a
görzi hídfő előtt már ágyutüzünk
meghúsított minden támadási ki-
sérletet.

Több repülőgépünk bombázta
Veronát.

Höfer.

Kövess csapatai 1200 foglyot ejtettek

— nov. 14.

Délkeleti hadszíntér:

A Kövess-hadsereg sikeres
hegyi harcokban tovább halad. A
visegrádi csoport heves harcok
után az alsó Lim területéhez kö-
zeledett.

A Javor felé vezető uton a
Karagogyiev Sanac-magaslatot,
az Ibar völgyében a Planinica-
hegyhát lejtőjét értük el.

A felső Rasina területén a vert
ellenség Bruson és Plocán át
visszavonult. A hadsereg e har-
cokban 13 tisztet és 1200 főnyi
legénységet ejtett foglyul.

A Gallwitz-hadsereg az ellensé-
get a Toplica völgyébe szorítja
vissza.

Csatlakozólag a bolgár haderők
mindenütt előrehaladnak.

Höfer.

Német csapatok betörték az orosz állásokba

Kövess és Gallwitz az egész vonalon visszaverték a szerbeket

Berlin, nov. 14.

A német nagyfőhadiszállás je-
lenti:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.
Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadsere-
ge:

A helyzet változatlan.

Lipót bajor herceg tábornagy
hadoserege:

A helyzet változatlan.

Linsingen tábornagy hadsere-
ge:

Podgacienél (Czartorijszki melletti
északnyugatra) német csapatok
betörték orosz állásokba 1115
oroszt elfogtak és 4 géppuskát
zsákmányoltak. Kovei-sarni
vasutól északra az oroszok tá-
madásai osztrák-magyar csapatok
vonalai előtt meghúsultak.

Balkáni hadszíntér:

Kövess és Gallwitz tábornokok

hadseregei ellenséget részben macacs harcokban egész arcvonalon ismét visszaverték, 13 tisztet és 1760 főnyi légénységet elfogtak, 2 ágyut zsákmányoltak.

Bojadjeff tábornok hadserege német csapatokhoz csatlakozva előnyomulóban van a déli Morava felől.

Legfőbb hadvezetőség.

Bolgár hivatalos jelentés

S z ó f i a, nov. 14.

(Hivatalos jelentés az e hónap 12 iki eseményéről.)

Az operációk az egész fronton javunkra fejlődnek. A Vardar jobbpartján a franciákat, akik a Kurasa északi partjára mentek át, ellentámadással visszavetettük a folyón.

A francia hivatalos jelentésnek az a közlése, hogy a franciáknak sikerült a Cepelcse—Krivolc—Gradoko vonalat legutóbbi operációik eredményeként megszállni, teljesen kitalálás. A franciák tényleg tartották ezt a vonalat csapataink megérkezése előtt, azóta azonban minden fáradozásuk, hogy észak felé nyomuljanak, véres veszteségeik mellett meghiúsult.

A flottaparancsnokság jelentése

Az „Ancona” olasz gőzös elsüllyesztéséről, amint az másképp nem is volt várható, az ellenséges saját époly bújogató, mint valótlan leírásokat terjeszt. A tényállás röviden a következő:

A tengeralattjáró egy figyelmeztető lövést adott le a gőzös orra előtt, mire ez teljes sebességgel menekült. A hajó ezzel a háboru kitérése alkalmával minden olasz gőzösnek hivatalosan adott amaz utasításnak felelt meg, hogy abban az esetben, ha egy ellenséges tengeralattjáró megállítja, annak elhelyezkedése szerint meneküljön vagy nekirohanjon a tengeralattjárónak. A menekülő gőzöst a tengeralattjáró üldözte és lötte és az csak akkor állott meg, miután néhányszor eltalálták. A hajó elhagyására, amelyben a legnagyobb pánik uralkodott, 45 percet engedélyeztek. Mindamellett csak a csónakok egy részét boosátották le és helyezkedtek el bennük, még pedig a hajó legénységének tagjai, akik az első csónakokkal a legnagyobb sietséggel messzire el eveztek. A csónakok nagyrésze, amelyek elegendők lettek volna az utasok számára, üresen maradt. Mintegy ötven perc után a tengeralattjáró könnytelen volt egy gyorsan közlekedő jármű elől víz alá merülni és azután megtorpedózta a gőzöst, amely csak további 45 perc után süllyt el. Ha ez alkalommal sok utas vesztette életét, a felelősség ezért a legénységre hárul, mert a gőzös ahelyett, hogy a figyelmeztető lövése megállt volna, menekült és ezáltal a tengeralattjárót lövésre kényszerítette és mert a legénység csak a saját életének megmentésére gondolt és nem az utasok megmentésére, amire pedig bőseges idő és eszköz állott rendelkezésre, hogy a tengeralattjáró a megtelt csónakokra és a vízben uszókra lött volna, az célszerű kitalálás. Már csak azért is, mert a tengeralattjáró számára a munició nagyon értékes. Miután a gőzös

megállott, természetesen több lövés nem történt.

Flottaparancsnokság.

Arcátlan hazugság

„Brassóban levágják a román asszonyok és leányok haját”

Budapest, nov. 15.

Bukarestből jelentik: Két oroszbarát lap mai számában a következő gyalázatos hazugságokat írja:

„Amint értesülünk, néhány nap óta számos román asszony és leány Brassóból Predealra és Szinajába menekült, azon okból, mivel az osztrák-magyar kormány intézkedéseket tett, hogy a 18—40 év közötti összes román asszonyok és leányok haját vágják le és öltöztessék fel őket, mint a katonákat, hogy utakat és lövészárkokat csináljanak”

Boroevics tábornok az Isonzó-csatáról

B é c s, nov. 15.

A „Fremdenblatt” haditudósítója, Gayer Siegfried jelenti: A harmadik Isonzó csata valódi képe a hadvezetőség jelentéseiből, egyes résztvevők elbeszéléseiből és olasz foglyok vallomásaiból mind plasztikusabban domborodik ki. Boroevics tábornok tegnap ezt mondotta:

— Kezemben van minden állás, amelyet a háboru elején átvettem. A harcok mögötti területről — mondotta továbbá Boroevics — állandóan emléklődtek nálam, hogy Görz csakugyan elesett e, Görznel sem hátráltunk egy tapodtat sem. A bizalmatlanságot nem nagyon értem.

Itt a fronton másként áll a dolog. A legegyszerűbb katonától kezdve a főparancsnokig mindenkit fellelkesített a harmadik Isonzó csata kimenetele. Tüzérségünk a harmadik szonó-csatában ismét kiváló eredménnyel dolgozott. Az ellenség számos támadása nem fjldhthetett ki, mert pontosan célzó tüzérségünk azonnal elfojtotta. Különösen a görzi harcokban nagyon hatásosan támogatta akaiókat a tüzérség. Az Oslovia elleni rohamnál tüzérségünk késztette elő a dalmát honvédek munkáját. Egyik aknagránátuk egymaga 68 olaszt ölt meg, akik éppen egy ház udvarán voltak. Az Oslovia csak egy napig volt az olaszok birtokában.

Százezer szerb katona van már fogtságban

Berlin, nov. 15.

A német haditudósítók jelentése szerint a Kövess hadsereg osztrák-magyar csapatával szemben álló szerb sereg, amelynek Nisics tábornok a vezére, 13500 embert veszített foglyokban és 192 ágyut.

Mijovics tábornok serege, amelyvel Gallwitz tábornok, Kövess hadseregének egy része és Bojadjeff bolgár serege áll szemben, foglyokban 25700 embert és 80 ágyut veszített.

A harmadik szerb hadseregből, amelyet Szepanovics tábornok vezet, Bojadjeff tábornok bolgár se-

regei 18000 embert fogtak el és 191 ágyut zsákmányoltak. Az összes foglyok száma tehát 54500, a zsákmányolt ágyúk pedig 478, amibe a 91 ágyússó nincs beleszámítva.

Miután a múlt évi offenzíva idejéből körülbelül 40000 szerb katona van osztrák-magyar fogtságban, a szerb hadifoglyok száma a legközelebbi napokban már 100000 főre fog rugni.

Szerbia összes hadereje, amelyet a szövetségességek szembeállíthatna, legfeljebb 300000 emberre tehető, akik közül azoaban legfeljebb csak 200000 embert lehet valódi katonaszámba venni, 50000 fogoly, ugyaannyi halott és sebesült számnak felel meg, úgy, hogy Szerbia a végleges offenzíva óta 100000 embert, tehát hadierőjének felét, az összes eszéjének pedig egyharmadát veszítette el.

Lisztbevásárlási könyvecskék átvétele

M a k ó, nov. 15.

Fölhivatnak mindazok, akik lisztbevásárlási könyvecskék átvétele végett folyó hó 20 ig a városi tanács jegyzői hivatalban mulhatatlanul jelentkezzenek.

A jelentkezés alkalmával a lisztbevásárlási könyvecské árának darabonként 50 fillért kell ledznetni.

Akik bármi okból lisztbevásárlási könyvecské átvételét elmulasztották, a bejelentést a fenti időig a tanácsjegyzői hivatalban utólag még megtehetik.

A makói állatvásár

M a k ó, nov. 15.

A folyó hó 13-án megtartott állatvásárra felhajtásra került összesen 5465 darab. Legnagyobb volt a kereslet a disznóban. Különösen és minden elképzelhető, azaz elképzelhetetlen árban a gazdaemberek vásárolták. Ez természetesen oly magasra hajtották fel a sertések árát, hogy a sertés-kereskedők kalkulált árai nem érvényesülhettek. Helybeli sertést felhajtottak 385 darabot, vidékről 179-et, összesen 564-et, melyből 289 került eladásra, tehát a felhajtásnak több mint 50 százaléka.

Annál figyelemreméltóbban alakult a lovasár. A mostani erősen megfogyatkozott állományukhoz képest aránytalanul nagy volt a kínálat. Eleinte a magas árak domináltak a piacon, de mikor a kereslet gyengesége a déli órákban általánosan ismeretessé vált, rohamosan estek az árak úgy, hogy már a vásár megnyitási árainak felén lehetett lovat venni. A nagy kínálatot gazdasági körökben a téli szezon alatt a horribilis lovasár költségekkel magyarázzák. Felhajtottak helybeli lovakból 1178-at, vidékiből 1242-et, összesen 2420-at, amiből eladásra csak 148, azaz körülbelül 6 százaléka került.

A szarvasmarha-vásáron a kereslet és kínálat normálisabb arányt mutatott. Helybeli szarvasmarha 1349, a vidéki 1130 került a vásárra, azaz összesen 2479, ebből eladtak 509-et, tehát körülbelül 20 százalékot.

A főzliszt árának leszállítása

Nyolc koronával olcsóbb

M a k ó, nov. 15.

A főzliszt árát leszállították. A kormány ma kiadott rendeletével újból megállapította a főzliszt árát s olcsóbb lesz a főzliszt, mint eddig volt. Az egész országban száz kilogrammonként átlag nyolc koronával lesz olcsóbb. Az új árak a következők:

Budapesten 52 korona (eddig 60 korona volt).

Tisza-Maros szöge: Arad, Csánád, Temes és Torontál vármegyék, Arad, Temesvár, Varsce és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városok 51 K (eddig 59 K volt). Krassó-Szörény vármegye 51 korona 44 fillér (eddig 59 korona 50 fillér).

A főzlisztért a jelen rendelettel megállapított legmagasabb árak azonnal életbelépnek. Egyes törvényhatóságoknak a kereskedelemügyi miniszter a befizetési esztekben megengedheti, hogy a jelen rendelet életbeléptetése előtt előállított főzlisztkezesleteiket az említett lisztre vonatkozólag a régebbi randalettel megállapított legmagasabb árakon tovább is árusíthassák. Mindazonáltal, akik főzlisztet közvetlen fogyasztás céljaira árusítanak, a jelen rendelet életbeléptetésének napján rak-táron levő készleteik forgalomba hozatalánál az 1915. évi november hó 22. napjáig bezárólag a régebben megállapított árakat szabad felszámítaniok.

A jelen rendelet ellen elkövetett visszaéléseket büntetik.

NAPI HIREK

T á j é k o z t a t ó.

Naptár. Nov. 16. Kedd. Róm. kath. és Protest. Ohnár Görög-ország nov. 3. Acapszim Nap kel 7 óra 06 percek, nyugszik 4 óra 23 percek.

Időjárás. Átmenetileg hőemelkedés és sok helyütt csapadék, majd változóköny, szeles idő várható. Sárgonyprógnózis: Enyhe, sok helyütt csapadék, később változóköny. Déli hőmérséklet: 8-2 C. fok.

Böhm Andor kitüntetése. A hivatalos lap legújabb száma közli: A király elrendelte, hogy Böhm Andor, 2. népfelkelő huszárezredbeli főhadnagyak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül legfelsőbb dícsérete tudtul adassék. Bizkén irjuk ezt a hírt le, büszkék, is lehetünk makói katonáinkra, mert nem mulik el nap, hogy egy-egy hőstünk kitüntetéséről ne számolhatnánk be.

Hadiszolgáltatásra igénybevett népfelkelők sorozata. A honvédelmi miniszter legújabb rendeletében elrendeli mindazoknak az 1897—1895-ben született népfelkelők sorozását, akik eddig a háboru folyamán hadiszolgáltatásra vétettek igénybe. Ezeket a 18—50

éves népfelkelésre kötelezettek azokban a hadtápkörletekben fogják szemle alá bocsátani, melyekben jelenleg hadimunkákat teljesítenek.

— Hir olasz fogságból. Csath Ferenc kadét sürgönyileg értesítette Makón lakó nővérét, hogy olasz fogságban van. Foglyokkal jól bíznak, egészséges.

— Ipartelepek vizsgálata. Ma a szegedi iparfelügyelőségtől Makón tartózkodott Z a t u r e c k y iparfelügyelő és tüzbiztonság, vagyon- és személybiztonság szempontjából meglátogatta a makói gőzüzemre berendezett ipartelepeket.

— Csanádfalva felépítésére Vajda Imre 50 koronát és Halasi Mihály 42 koronát, Kemény Mátyás 10 koronát adott.

— Az igazi disznó-szerencse. Egy békéscsabai malomtulajdonos a múlt év őszén a gróf Almásy-uradalomtól 2000 darab malacot vett 200.000 K. ért. A malacokat Kőbányán hizaltatta és itt egy kereskedőnek 1,600.000 koronáért adta el. A disznok hizalása mintegy 800.000 koronába került, az eladó tehát körülbelül 600.000 koronát nyert 2000 darab malaccon. — A földmivelésügyi miniszterium kiadásában megjelenő „Magyar Néplap” közli ezt a hírt, amelyből a magyar nép megtagadhatja, hogy a verejtékes munkánál mennyivel többet ér az üzleti spekuláció és a tőke, aminek segítségével ilyen disznó-szerencse révén új milliómosok teremtetnehetnek.

— Sebesülteink és halottaink. A hadvezetőség által legutóbb kiadott veszteségi kimutatás a következő makói, illetve csanádmezei hősök nevét tartalmazza: Szabados József 101. gy. ezr. II-III. sz. Battonya sebesült, Szabó József 46. gy. ezr. 7. sz. Makó 1894. sebesült, Szarvashegyi Márton 101. gy. ezr. 1. sz. Tornyai 1885. sebesült, Szárbik Péter 46. gy. ezr. 15. sz. Makó 1888. meghalt, Takács Pál 101. gy. ezr. 12. sz. M. Kovács 1887. sebesült, Terhes Péter 101. gy. ezr. 4. sz. Nagylak 1892. sebesült, Torma Mihály 101. gy. ezr. 2. sz. Kisiratos 1890. sebesült, Torma Péter 46. gy. ezr. 4. sz. Földes 1894. meghalt, Tóth József 101. gy. ezr. 9. sz. M. Bánhegyes 1884. meghalt, Tóth II. János 101. gy. ezr. 4. sz. Kisiratos 1878. sebesült, Tótzán István 101. gy. ezr. törzs Sajtány 1890. meghalt, Turi Lajos 101. gy. ezr. 4. sz. Cs. Palota 1881. sebesült, Varga Imre szkv. 46. gy. ezr. hidász sz. Makó 1893. sebesült, Varga János 101. gy. ezr. 10. sz. Battonya 1893. sebesült, Varga József 46. gy. ezr. 6. sz. Apátfalva 1881. sebesült, Varró Pál szkv. 46. gy. ezr. 13. sz. Makó 1886. sebesült, Vidicski Péter 101. gy. ezr. 14. sz. Battonya 1890. sebesült, Virág István 101. gy. ezr. 2. sz. Dombegyháza sebesült, Vári István 46. gy. ezr. 7. sz. Makó 1894. sebesült, Zaikai Mátyás 101. gy. ezr. 10. sz. Dombegyháza 1893. sebesült, Zsoki Mihály 101. gy. ezr. 10. sz. Dombegyháza 1892. sebesült.

— Péter király a lövészárokban szeretne meghalni. Kopenhágából jelentik, hogy Szaionikból táviratozzák a Politikennek: Péter király Topolából a frontra ment. Amidőn a városból eluta-

zott, azt az óhaját fejezte ki, hogy a lövészárokban szeretne meghalni.

— Vasáru cikkek drágulása. A legutóbbi napokban a következő vasáru cikkek drágultak meg: Kocsitengely: 100 kg.-ként 5 koronával, tengelyvégtek és tengelyütköző 10 százalékkal, sajtolt ácsok és lapátok 4 százalékkal, ekefő darabonként 1 koronával, ekealkatrészek 10 százalékkal, lópatkószeg 15 százalékkal, kapa, ásó 20 százalékkal, lénc 15 százalékkal, faszerszámok, gyaluk 10 százalékkal, fűrészek 10 százalékkal.

— Kézbesíthetetlen távirat. Ma Szilágyi Mihályné nevére Oroszországból, Permből Mihály aláírással sürgöny érkezett. A posta közelebbi cím hiánya miatt a sürgönyt nem kézbesítheti. Címzett a sürgönyt a postahivatalban átvetheti.

— Tizenhat éven aluli leányok is férjhez mehetnek. Poroszországban rendelték meg, melynek értelmében tizenhat éven aluli leányok részére a házasságkötési engedélyért többé nem kell az igazságügyi miniszterhez folyamodni, hanem csak az illetékes járásbíróhoz. Ennek az új rendelkezésnek — írja az Egészség, — mely kétségkívül összefügg a háborús viszonyokkal, inkább elvi jelentősége van, mint gyakorlati. A statisztika szerint ugyanis 1913-ban az egész német birodalomban összesen huszonegy ilyen eset volt, 1914-ben Berlinben öt. A családalapítás megkönnyítésének problémáját a másik nemnél kell megkezdeni és a fiatalemberek számára lehetővé tenni, hogy minál előbb nőülhessenek. Ez pedig javarészt gazdasági kérdés. A gyakorlati kenyérkereső pályákat választó mai nemzedék a háboru után bekövetkező hiány és fokozott kereslet révén gyorsan fog állásához jutni, a bérek és fizetések is emelkednek, de ezzel párhuzamosan a megéltélt feltételei nagyobb arányban súlyosbodtak. Ami pedig a tizenhat éves leányok férjhezmenetelét illeti, ez nálunk élettani és faji szempontból fontosabbnak látszik, mint szomszédainknál. Nem kevésbé fontos a sebesült és rokkant katonák házasságának ügye, amelynek érdekében Angliában külön liga alakult.

— Egy örült katona öngyilkossága. Békéscsabáról írják, hogy nagy riadalmat keltett az ottani pályaudvaron egy elmebeteg cseh katonának öngyilkossága. A raktár folyosóján állott két órával együtt és birtelen arra robbog mozdony elé vetette magát, amely mindkét lábát levágta. A boldogtalan ember elvérzett.

A vásár tolvaja

300 koronát lopott el

Makó, nov. 15.

A vásárral együttjáró kihágások száma ezen az évi vásáron meglehetősen kicsi. Világot sem vagyunk hajlandók a makói erkölcsök javulására következtetni ebből a csökkendőségből. Ez csak azt jelenti, hogy azok, kik a vásári kihágások számát szaporíthatnánk, becsületes szolgálatot teljesítenek — a lövészárokban. Az elvértve történt apróbb kihágá-

sokon kívül, melyek a tegnapi vásáron történtek, egy érdemel különös figyelmet, mert ezt kiskoru követje el. Ennek a lapnak hasábjain már többször szóvá tettük, hogy a háboru alatt a kiskorúak dominálnak a kihágások statisztikájában.

13 án délután özv. Schneller Adolfné, aradi lakos a kirakodó vásártéren árusító sátrát állította fel. Készítéskáját, melyben egy 300 korona tartalmú pénztárca volt, munka előtt egy állványra helyezte. Dolga közben nem kísérelte állandó figyelemmel a táskát és egy ilyen kedvező pillanatot használt fel egy 13-14 éves gyerek, aki a készitáskából ügyesen kiemelte a pénztárcát s azzal futásnak eredt. Mikor Schnelleré, aki ezalatt háttal állt a táskának, megfordult, megremülve vette észre, hogy táskája nyitva van és hogy a tolvaj fiu már jó messze szaladt vele.

— „Fogják meg! Ellopja a pénzem!” — kiabált a szegény asszony. Am a jó makói szokás szerint a közönség csak kacagott a kétségbeesett asszonyon.

Ha más nem segít, segíts magadon, gondolta Schnelleré és futásnak eredt, hogy a tolvajgyereket elfogja. Csak egy szemrevaló pátfalvai menyecske, Fülöp Jánosné könyörült meg rajta (dícséretére legyen mondva) és ő is a fiu üldözéséhez fogott. Vagy 2 kmnyire, egészen a Moskó utcáig kellett kergetnie, mikor egy udvarba menekülő fiut sikerült elfognia s az éppen arra járó Döme Ferenc rendőrnök át is adta. A pénz jó részét még a Deák Ferenc utcán eldobta a fiatal tolvaj magától, a többit is megtalálták nála.

A vásárt, ily korán a zűllés útjára tévedt fiu a rendőrségen jól ismerik, de most már a legszigorubb nevelésnek fogják átadni.

Mindenkinek jegyezni kell a harmadik hadikölcsönre

Már csak rövid az idő — A jegyzések mai napja

Makó, nov. 15.

„Mindenkinek jegyeznie kell a harmadik hadikölcsönre!” Ez legyen a jelszavunk a hátralevő két jegyzési napon. Köztudottá kell emelni azt a nagy igazságot, hogy a kis emberek részvételétől függ a mi harmadik pénzügyi próbatételünk igazi sikere. Az első meg a második hadikölcsön-nél egyaránt kivilágított, hogy a tízezer koronánál kisebb jegyzésekből száz meg százmillió gyűlt egybe és ez tette igazán fényessé, maradandóan becsessé a magyar nemzet pénzügyi erejének felvonalását.

A polgármesteri hivatalnál a mai napon a következő jegyzések történtek:

Szilágyi Sándor és neje Varga Viktória 4500, Dégi János és neje 5000, Molnár József és neje 2000, K. F. 10 000, K. E. 500, Naasa Lajosné 1200, B. Nagy Ferenc 5000, B. Nagy József 2000, Barna György és neje 1000, Lőrinc

Sándor 500, Hajdu Ferenc 1100, K. Kiss József és neje 1000, Török Péter mint kk. Tamasi József gyámja 2000, Németh Mihály 1000, Cirbus Mariska 100, Cirbus Anna 100, Csévás Ferenc és neje Hajdu Katalin 2000 korona.

A Makói Takarékpénztár rög-nál a III. hadikölcsönből a mai napon a következők jegyezték:

R Simon János György-u. 8000, Nagy András János és neje Baranyi Julianna Eötvös-u. 10.300, Baranyi Sándor és neje Joó Julianna Pacsirta-u. 6000, Varga Rozália Kossuth-u. 1000, Vad Mária Vámbéri-u. 200, Szrnka János Nagylak 2000 koronát.

URANIA-SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerdán este: V é r z ő s z i v e k és R e n d e z - v o u s. V i g - j á t é k.

Csütörtökön délután és este tudományos Urania-előadás: A jó kedv birodalma.

Szombaton: A t o l i o n e. N é p - s z i n t ű. M a g y a r f i l m.

REGÉNY.

Egy világhírű regény.

(1038)

108. fejezet.

A nem várt örökség.

Az a kérdés itt maradunk-e Rómában? Mert ha itt maradunk, akkor más szállás után is kell néznünk. En azt tartom, legjobb lenne egy szép fekvésű nyaralót kibérelni. Ugy látom kedves Boriskám, neked is nagy szükséged van az üdülésre.

— Oh, én most már jól érzem magam! válaszolt Boriska. Most már, bála az égnek, együtt vagyunk mindannyian! Bánatomnak vége s bárhol leszünk is, hamar össze fogom magamat szedni. Az igazat megvallva, legjobb szeretnék haza menni.

— De már azt most nem tehetjük, lelkem Boriskám! mondá Pétsy. Az örökséget csak nem hagyjuk cserben? Ha az örökösök megtámadnák a végrendeletet, annak is állunk elejében! Én tehát legelőszörűbbnek tartom kibérelni egy nyaralót!

— De mi van Szappanossal? kérdé Boriska aggdóva. Itt lapang-e még Rómában?

— Ki tudja azt, lelkem?

— Oh, akkor csak menjünk innét! Az a gondolat, hogy ő itt van, reám nézve az aggodalom örökös kulforrása lenne.

— Most már nem kell félni! mondá Pétsy. Itt vagyok én is.

Folyt. köv.

9 hold föld a Verebesben és Bánomban eladó. Értekezni lehet: IRITZ MIKSÁNÁL.

Táncitanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni hogy f. évi december hó 1-én

a téli idényre a táncitanítást

megkezdem. Tanítani fogom úgy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítási határidőkre nem késlek. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, mér minden táncot a legkisebbeknél is megtanítotok. Mindezt pedig én a városban már év sziden óta működtöm a n. é. közön még legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez előz biztosított nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő hátra reám bízhatja gyermekét, — Tanítom táncokon kívül az illemet, s társaságban levő viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beírassam szeptemberre.

Irattozni mindenkor lehet lakásm. n. Gróf Vay utca 250., hol most is estenkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. határozat szives partfogását kérve, maradok tisztelettel:

SCHWARCZ MIKSA
özl. táncitanító.

Elismert legjobb motorok!



Világhíres svéd "Körting" **Diesel motorok**

Szilárd és benzínmotorok. ::
Csatlékgarnitúrák benzín- és gőzmozgókombókkal. Bensínes magánjárók.
Működésbiztonság!
Nyersolajmotorok keresztelvezésűek.
Balléri gőz- és légszűrők szűrők: 1000

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Ezért érdeklődjön körjeleni Hatalmi Árajánlatot
Legmegegyőbbmenő jótállás!
Kedves! fixitái feltevések!

Katóka szakácskönyvében

mindent megtalálják a fiatal leányok, amire a jövő gazdasszonyainak a háztartásban szükségük lehet. A sok száz meg száz receptet tartalmazó vastag könyv a legvilágosabban megírt és legnépszerűbb szakácskönyv, ami az utóbbi időben közkezezen forog. Világos utmutatói szolgál az őszi gyümölcsbefőzés ezer, különféle ágaiban. „Katóka szakácskönyve“ a Singer és Wolfner könyvkiadó cég kiadásában jelent meg: Bolti ára 7 korona. Az „Ujldók“ és a „Magyar Lányok“ előfizetőinek azonban 3 korona 20 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi meg

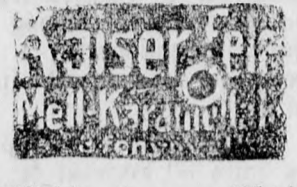
Singer és Wolfner
könyvkereskedés,
Budapest, Andrassy-ut 16.

Marhákát, vágókat, fasztehenet, ökröt, tinót, szelköt és őszöket vásárolj!

SEMANN JÓZSEF,
ártelméleti írtz Működés.

ORVOSOK

Ismerjék meg a legújabb köhögés elleni szert:



Köhögés

rohadtság, megfázás, hurut, szeméremi ellen és külsőleg meghiltés ellen, amely miatt minden természetű köhögés ellen. 800 orvosi és más orvos igazolja a biztos sikerét ezen óvós gyógyszer és kellemes cukorkák. Csak 20 és 40 fillér, doboza 80 fillér, ha 3 hónapig tart. 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerésznál.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomtatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ világhíresre berendezett gyorsajtóján, Makón.